

MTA X. Földtudományok Osztálya rendezvényei

Biztos pont.
Ünnepeljen velünk!
200 éve

TARTALOM

A LÉGKÖR TITKAI NYOMÁBAN

SÓKARSZTOKTÓL A LÁVAALAGÚTIG

KVARTER KLÍMAVÁLTOZÁSOK HATÁSAI A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

A METEOROLÓGIA VÁLASZA A KÖRNYEZETI KIHÍVÁSOKRA

A VÁROSI BÁNYÁSZAT, MINT A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG
LEGFONTOSABB ELEME

GÉCZY 100

A VÁROSI BÁNYÁSZAT, MINT A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG
LEGFONTOSABB ELEME

GEOINFORMATIKA ÉS TÉRKÉPÉSZET IDEI NEMZETKÖZI
TUDOMÁNYOS RENDEZVÉNYEKEN

LENDÜLETBEN: A 21. SZÁZAD GEOLÓGIAI ÉS GEOFIZIKAI KIHÍVÁSAI

FÖLDTUDOMÁNY A FENNTARTHATÓSÁG SZOLGÁLATÁBAN

KÖVEKBE ZÁRT TÖRTÉNETEK

MTA

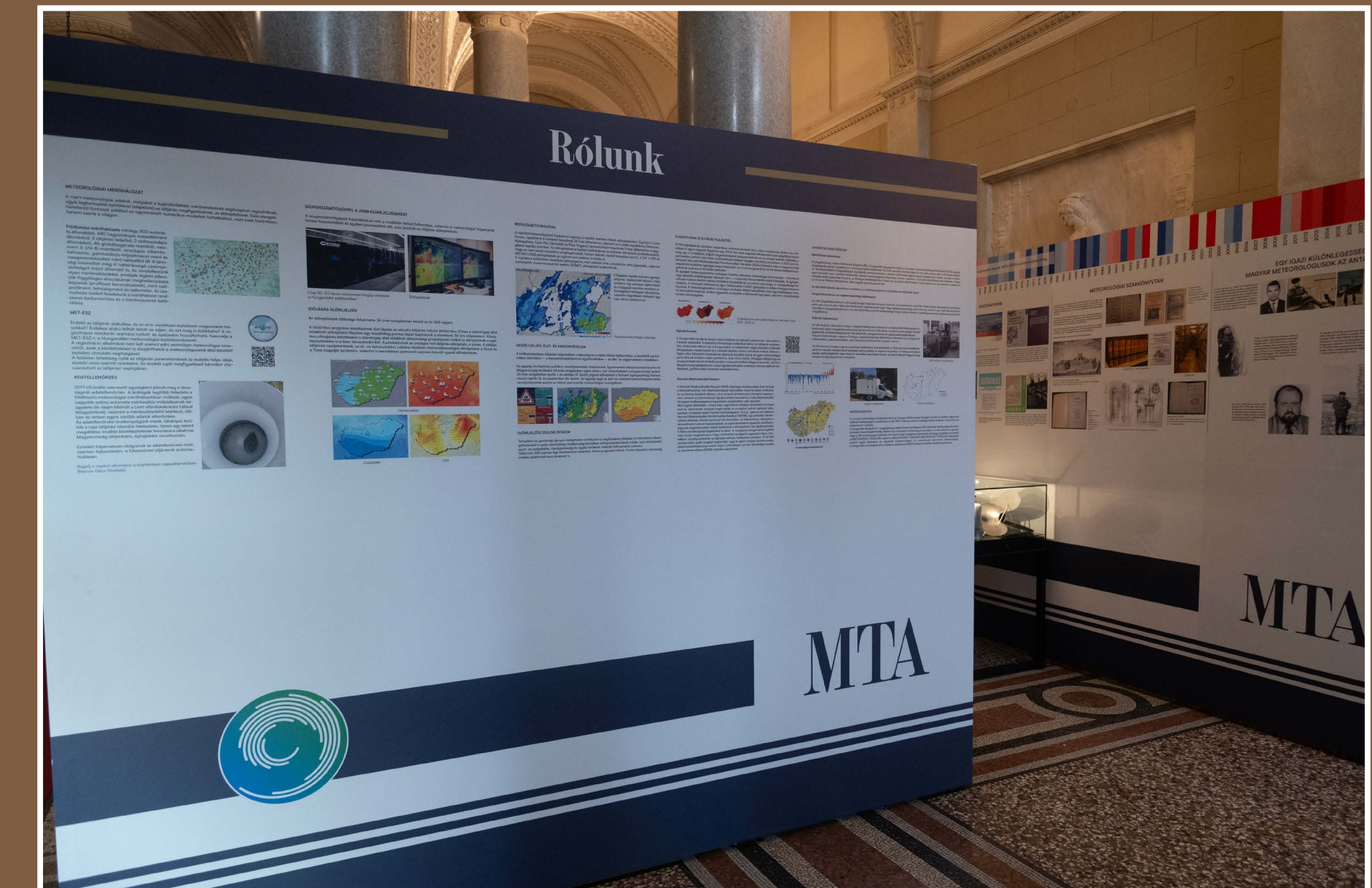
2025. DECEMBER						
Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

A LÉGKÖR TITKAI NYOMÁBAN

2025. december 1.

155 ÉV MAGYAR METEOROLÓGIAI ÖRÖKSÉGE

A kiállítás élményszerű utazás a magyar meteorológia történetében, a kezdetektől a modern technológiáig. A tárlat bemutatja a meteorológia intézményesülését, az 1870-ben alapított Meteorológiai és Földmágnességügyi Magyar Királyi Központi Intézetet és első igazgatóját, Schenzl Guidó akadémikust, akinek munkássága meghatározó volt a hazai légkörkutatózásban. A kiállított tárgyak a HungaroMet gondozásában működő Meteorológiai Muzeális Szakgyűjteményből származnak, és a korai eszközöktől a digitális mérőállomásokig szemléltetik a technológiai fejlődést. A tárlat emléket állít a hazai meteorológus közösség fontos eseményeinek, mint az első akadémiai Meteorológiai Tudományos Napoknak, a Magyar Meteorológiai Társaság 100 éves jubileumának. A kiállítás így egyszerre tisztelgés a tudomány múltja előtt és inspiráció a jövő meteorológusai számára, hangsúlyozva a meteorológia társadalmi jelentőségét, és bemutatja, hogy a HungaroMet miként használja és gyarapítja a meteorológia tudományát sokrétű tevékenysége folytán.

Berentés Ágnes: SÓKARSZTOKTÓL A LÁVAALAGÚTIG

– Barlangok a nagyvilágból

2025. december 1.

Berentés Ágnes geográfus, geológus és barlangfotós több mint tíz éve kutatja és fotózza a Föld mélyének rejtett világát, hogy megmutassa annak szépségét és sérülékenységét. Fényképezőgépe segítségével a teljes sötétség birodalmát örökíti meg, különleges fény- és technikai kísérletekkel, például UV-fényes fotózással. Munkái egyszerre művésziek és tudományosak: barlangokban, bányákban, földtani feltárásokon dokumentál, és úttörőnek számít a barlangfotózás új megközelítéseiben. Világszerte számos expedíción vett részt, ahol extrém körülmények között készített felvételeket, a Holt-tenger sókarsztjaitól Montenegró mélyéig. A mostani kiállítás ezen utazások összegzése: művészi és földtani betekintés a láthatatlan föld alatti világba, amely új nézőpontból mutatja be a barlangokat, mint élő és sebezhető rendszereket.

KVARTER KLÍMAVÁLTOZÁSOK HATÁSAI A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

2025. december 2.

A Föld éghajlata mindig is változékony volt, és ennek vizsgálata a természet megértésének egyik kulcsa. Az INQUA Magyar Nemzeti Bizottságának tudományos előadói a negyedidőszaki klímaváltozások Kárpát-medencei hatásait elemzi, különös tekintettel az ember és környezete közötti hosszú távú kölcsönhatásokra. A kutatók természetes „archívumok”, például cseppkövek, tavak üledékei és faégyűrűk alapján rekonstruálják az egykori klímaviszonyokat. A program három fő témakört ölel fel: paleoklíma-rekonstrukciókat, a klíma és a felszínformálódás kapcsolatát, valamint az éghajlatváltozás élő rendszerekre és társadalmakra gyakorolt hatásait. A rendezvény célja, hogy a múlt éghajlati eseményeinek feltárásával hozzájáruljon a jelenkori klímaváltozás jobb megértéséhez és előrejelzéséhez.

2025. december 4—5.

A meteorológia válasza a környezeti kihívásokra

51. METEOROLÓGIAI TUDOMÁNYOS NAPOK

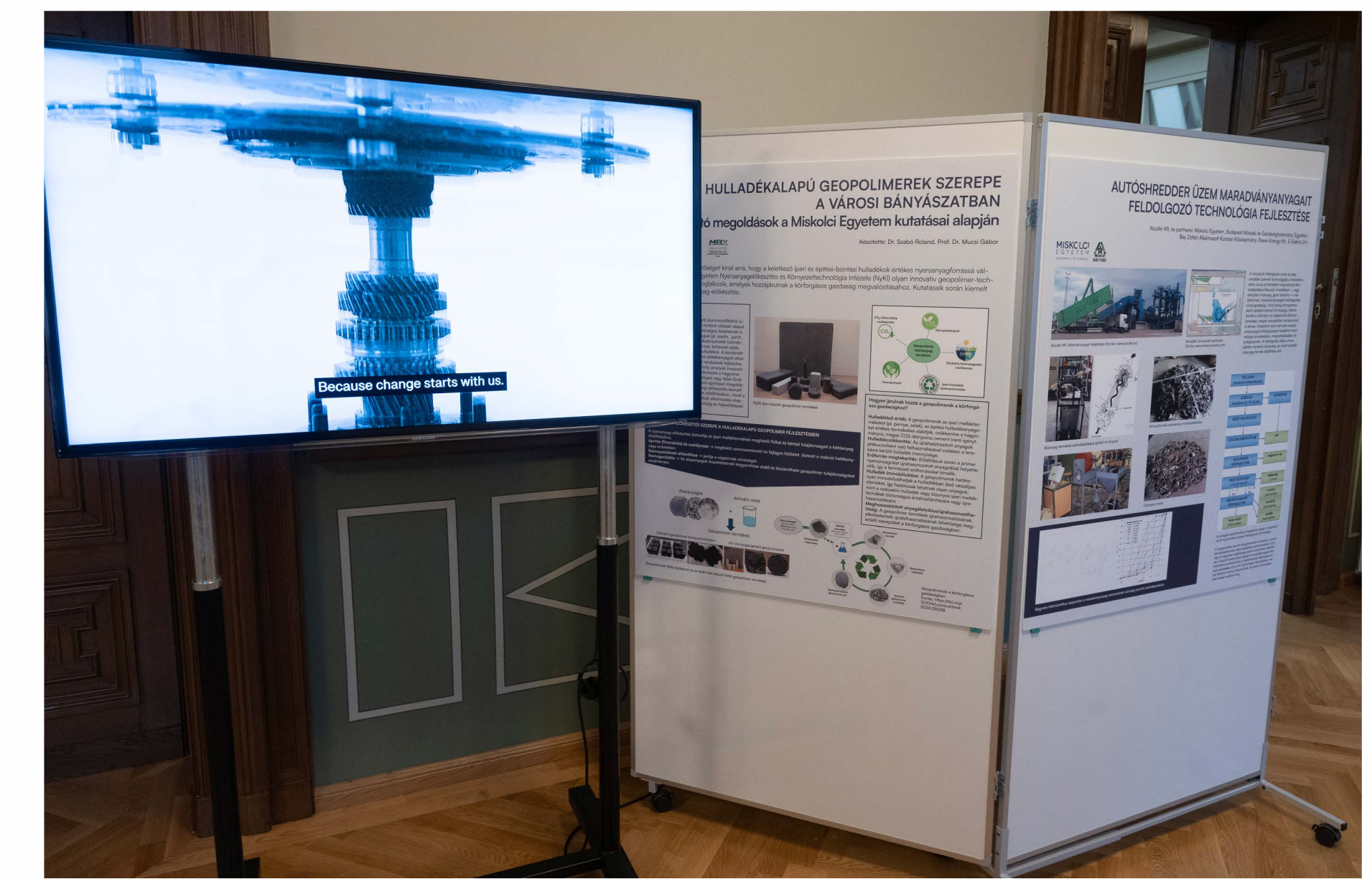
A rendezvény bemutatja, hogyan válik a meteorológiai tudás kulcsfontosságúvá az energetika, a mezőgazdaság, a várostervezés és a közegészségügy döntéshozatalában. Kiemelt figyelmet kapnak az új digitális modellek, mint a Destination Earth és a KLIMADAT rendszer, amelyek pontosabb előrejelzéseket és alkalmazkodási stratégiákat tesznek lehetővé. A program rávilágít arra is, hogy a meteorológia egyre inkább gyakorlati eszközzé válik — például az aszályok, viharok és városi hősziget-hatások kezelésében. Összességében a meteorológia ma már nem csupán az időjárásról szól, hanem a fenntartható, biztonságos és ellenálló társadalom építésének tudományos alapját adja.

A VÁROSI BÁNYÁSZAT, MINT A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG LEGFONTOSABB ELEME

2025. december 8–12.

A poszterbemutató és a kiállított tárgyak a városi bányászat gyakorlatát és jelentőségét mutatják be, különös tekintettel arra, hogy hogyan lehet az antropogén anyagokat hatékonyabban visszaforgatni a gazdaságba. A bemutatott kutatások és fejlesztések célja, hogy a jelenlegi mindössze 6%-os újrahasznosítási arányt jelentősen növeljék, különösen a kritikus nyersanyagok és elektronikai hulladékok területén. A látogatók megismerhetik az ipari, mezőgazdasági, zöld- és fahulladék feldolgozásának legújabb technológiáit, köztük robotizált válogatókat, pirolízis rendszereket és innovatív építőipari anyagokat. A tárlat felhívja a figyelmet arra, hogy a hulladék nem csupán környezeti kihívás, hanem gazdasági lehetőség is, és a fenntartható jövő kulcsa az anyagok innovatív újrahasznosítása.

A kiállítás az azonos című nyilvános előadózásához kapcsolódik, amelyre 2025. december 10-én, szerdán 10.00 órától kerül sor az MTA Székházának Nagytermében — minden érdeklődőt szeretettel várunk!

GÉCZY 100

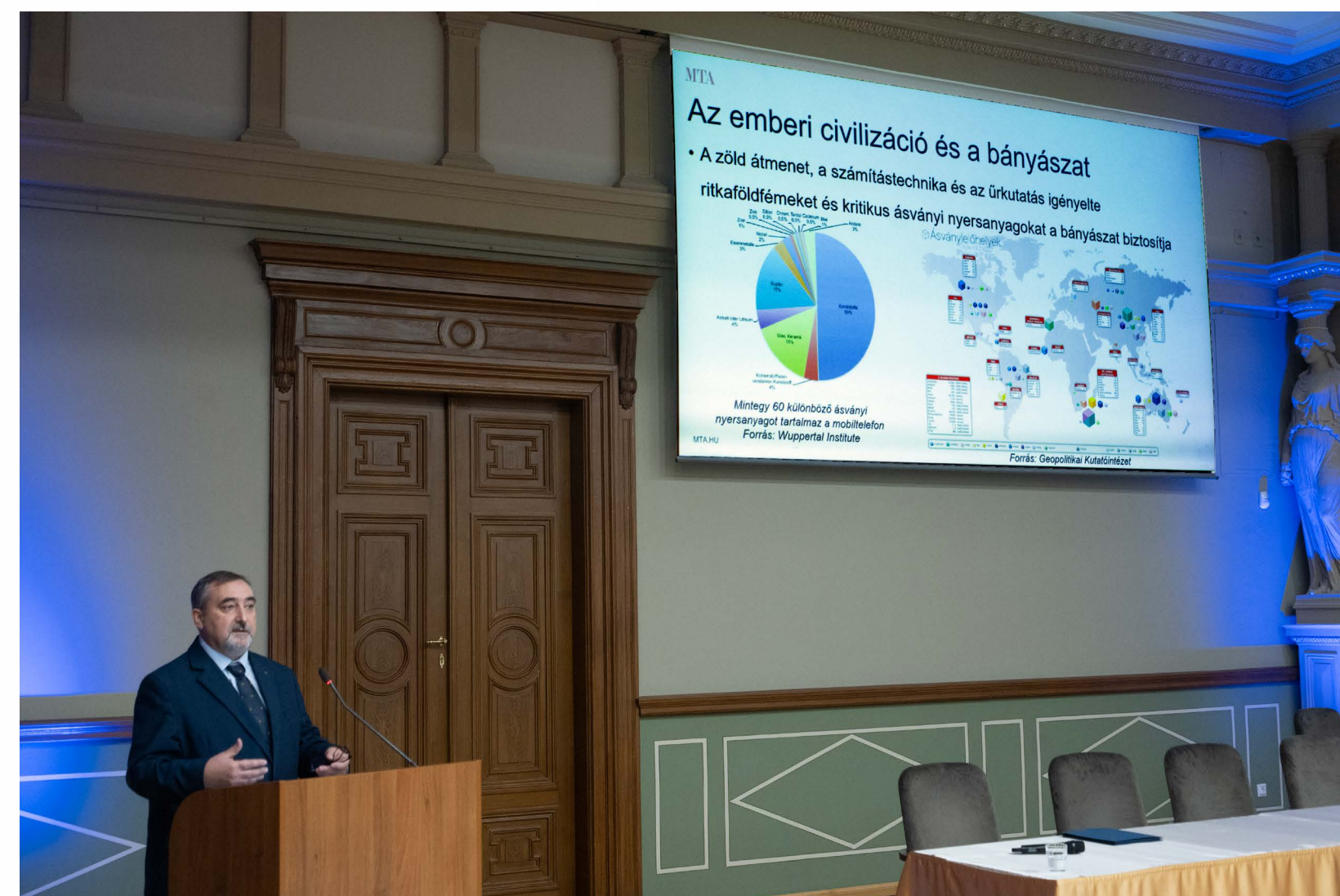
A MAGYARORSZÁGI JURA KUTATÁSOK 200 ÉVE

2025. december 9.

A Géczy Barnabás születésének 100. évfordulójára rendezett előadóülés nemcsak egy kiemelkedő tudós életművét idézi fel, hanem a magyarországi jura időszak földtani és őslénytani kutatások 200 éves történetét is áttekinti. Géczy Barnabás nemzetközileg is elismert ammonitesz-kutató volt, akinek munkái módszertani alapot teremtettek a jura és mezozoos rétegtani vizsgálatokhoz, valamint új távlatokat nyitottak a hazai mikropaleontológiában és brachiopoda-kutatásban. Széles érdeklődése kiterjedt a gerinces paleontológiára is, és nemzetközi együttműködései — például a „Jenkyns-esemény” rétegtani vizsgálata — jelentős tudományos eredményeket hoztak. Több mint hat évtizeden át meghatározó szerepet játszott az ELTE Őslénytani Tanszékének életében, mint oktató, tankönyvszerző és téma-vezető, iskolateremtő hatása ma is érződik. Az emlékülés célja, hogy bemutassa: a Géczy által lefektetett tudományos és szemléleti alapok máig élnek, és meghatározzák a hazai és nemzetközi jura kutatások irányait.

A VÁROSI BÁNYÁSZAT, MINT A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG LEGFONTOSABB ELEME

2025. december 10.

A bányászat megújulásának, kitörésének egy lehetséges új területe az ún. „városi bányászat”, amely minden antropogén eredetű anyag megkutatását, kitermelését, feldolgozását és a termelés-fogyasztás ciklusba való visszavezetését jelenti. Ebből következik, hogy ez a „körforgásos gazdaság” központi eleme, mert itt valósul meg az elhasznált anyagok vagy az energiatartalmuk visszavezetése a gazdaságba. Hazánkban az ún. „körforgásos anyaghasználati arány” csak kb. 6%, ezért vizsgáljuk meg, hogyan lehetne ezt megnövelni!

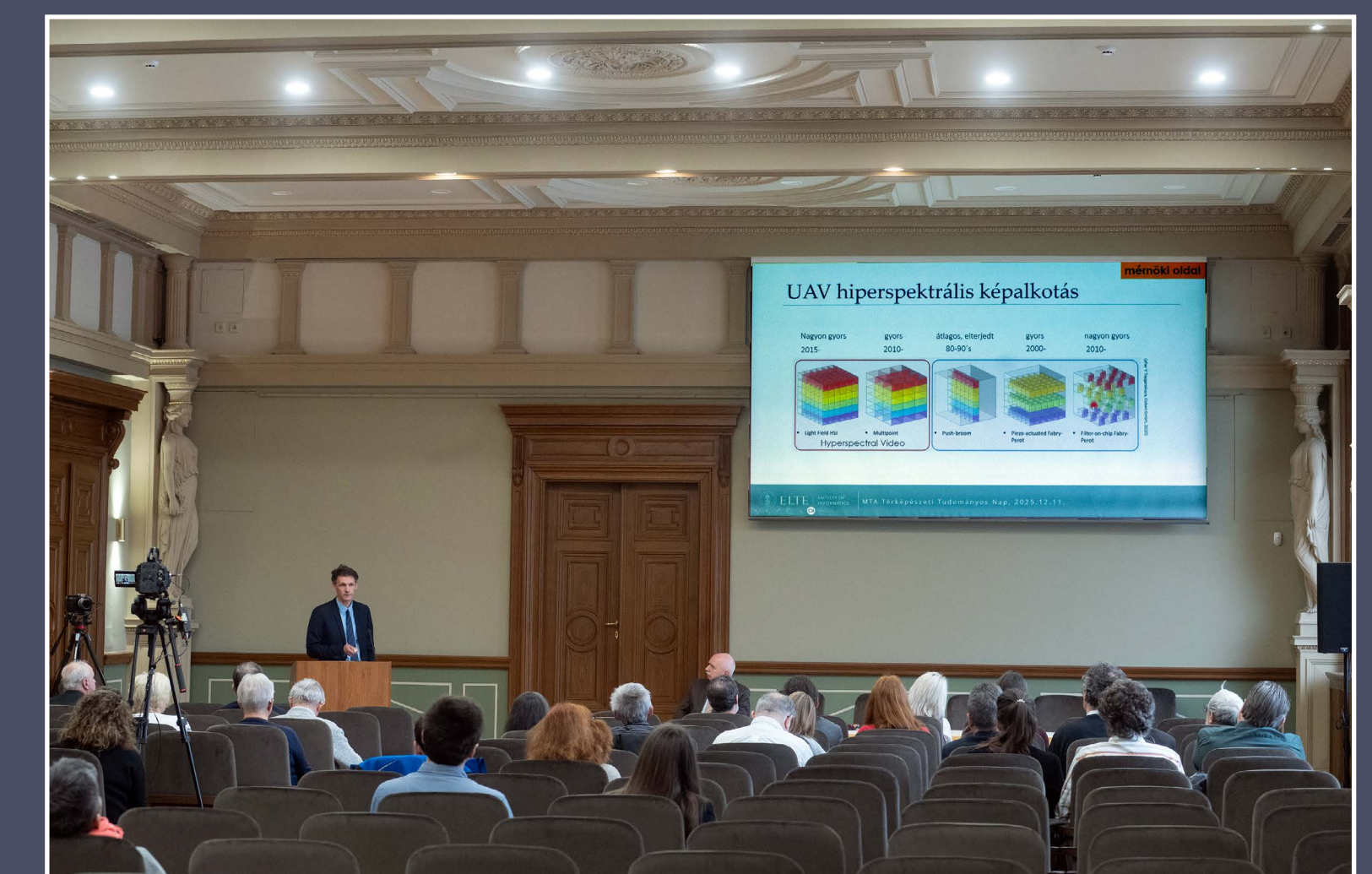
GEOINFORMATIKA ÉS TÉRKÉPÉSZET

IDEI NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS RENDEZVÉNYEKEN

2025. december 11.

(TÉRKÉPÉSZETI TUDOMÁNYOS NAP – 2025)

A program a térképtudomány legújabb kutatási eredményeit és technológiai fejlesztéseit mutatja be. A rendezvényen szó esik a korai világtérképek értelmezéséről és történeti összefüggéseiről. Bemutatásra kerül a 19. század előtti magyar újságtérképek digitális feldolgozásának lehetősége is. Az előadások érintik a térképvetületek geometriai sajátosságait és a drónokra szerelt multispektrális szenzorok gyakorlati alkalmazásait. A program a digitális térképezés automatizált megoldásainak ismertetésével zárul.

LENDÜLETBEN: A 21. SZÁZAD GEOLÓGIAI ÉS GEOFIZIKAI KIHÍVÁSAI

2025. december 15.

A rendezvény célja a földtudomány, ezen belül a geológia és geofizika innovatív irányainak, kutatási eredményeinek és lehetőségeinek bemutatása a 21. században. Az előadórészen öt Lendület és két ERC kutatási pályázatot elnyert fiatal magyar kutató beszél tudományos munkájáról, eredményeiről, tudományterületének jelen és jövőbeli perspektíváiról. Az előadásokat pódiumbeszélgetés követi, ahol szóba kerül az is, hogyan lehetnek a magyar szakemberek sikeresek a hazai és nemzetközi nagy kutatási pályázatokon.

Földtudomány a

2025. december 16.

fenntarthatóság szolgálatában

A fenntartható fejlődés egyik kulcseleme a földtani erőforrások és földtani környezet összefüggéseinek jobb megértése. Az előadással bemutatja, hogyan járul hozzá a földtudomány a biztonságosabb fejlődéshez keresve az összhangot a környezettel: a geotermikus kutatásoktól és a sóbányászat következményeitől kezdve a mérnökgeológiai és rétegtani vizsgálatokon át egészen a radioaktív hulladékelhelyezés és a vízgazdálkodás kérdéseiig. A cél, hogy a tudományos ismeretek révén érthetőbbé váljanak a lehetőségek és a kockázatok, kifejezésre jusson a tudományos vélemény a döntéshozatalban, ezáltal pedig a társadalmi felkészülés a jövő kihívásaira.

KÖVEKBE ZÁRT TÖRTÉNETEK

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA SZÉKHÁZÁNAK
ÉPÍTŐ- ÉS DÍSZÍTŐKÖVEI LEVÉLTÁRI FORRÁSOK ÉS
HELYSZÍNI MEGFIGYELÉSEK ALAPJÁN

2025. december 18.

A Magyar Tudományos Akadémia impozáns palotája nemcsak építészeti, hanem földtani kincseket is rejt. Az előadás bemutatja, honnan származnak az épületet alkotó homokkövek, mészkövek és márványok, milyen különleges tulajdonságaik tették őket a 19. század mestereinek kedvencévé, és hogyan őrzik ma is a múlt lenyomatát. A gazdag levéltári források segítségével feltárul, honnan származtak ezek az anyagok, és milyen történeteket őriznek ma is az Akadémia falai között. A program bepillantást enged a tudomány, a történelem és a művészet találkozásába — ahol minden kődarabnak saját története van.

MTA 200

MTA Székház

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.

+ 36 (1) 411-6100

info@titkarsag.mta.hu